

anlediget til at maatte modsætte mig Lovforslaget. Men Sagen er jo den, at ligesaa lidt som Theoriene svare til Livet, ligesaa lidt svare altid de gode Følelser til de Forhold, hvorpaa de skulle anvendes, og jeg tror, at man ikke kan lade være at bemærke, at om der end i enkelte Tilfælde kan være en god Gjetning at gøre, saa lader det sig ikke negte, at den overveiende Del af de Folk, som ville fæde godt af denne Bestemmelse, paa ingen Maade er af den Besskaffenhed, at man kan sige, at de have nogen egentlig Ret til at forlange den. Hvilke ere disse Folk? Det er ikke Folk, der saaledes som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), der har ført Ordet for Forslagsstillerne, brænde af Begjærighed efter at komme til at betale tilbage det, som de have modtaget som Fattigunderstøttelse, naar han endelig vil bruge den Sammenligning, som han brugte ved Sagens Forelæggelse, men den store Mængde af dem er Folk, som i og for sig ikke lægge særdeles Vægt paa at kunne komme til at betale tilbage, hvad de i en sneber Vending have faaet, snarere maasse ikke anse det for at være saa galt, om de engang med det Første kunde komme til paany at gjøre Brug deraf. Jeg finder, at Bestemmelsen, som den foreligger her, er i høi Grad farlig for hele Fattigvæsenet, ikke blot derved, at man affærrer Fattigvæsenet fra ved mangen en Veilighed at kunne faae refunderet det, som det har udlagt, men ogsaa derved, at man ved at borttage Følgerne af at have benyttet Fattigvæsenets Hjælp tillige tager den Forhindring bort, som nu hos Mange er tilstede for overhovedet at modtage Understøttelse af Fattigvæsenet. Naar der er gjort Hentydning til, at man har givet Væresoppreisning, saa siger jeg: Ja, mine Herrer, dette har man gauffe vist givet, men man har ikke givet en almindelig Væresoppreisning ved Lov, man har kun sat Betingelser for, hvorledes Væresoppreisning kan faas; men her derimod siger man udenvidere, at Enhver, som ikke har nydt Understøttelse i 5 Aar, men har en urefunderet Understøttelse, skal, hvorledes han end forresten er, hvorlidt han end har Ret til at gjøre Krav paa vor og andre Menneskers

Sympathi, have Ret til udenvidere i Kraft af Loven at skaffe sig ikke blot Frigjørelse for sin Gjæld, men ogsaa Ryddelsen af alle de politiske og kommunale Rettigheder.

Der gives jo en Vej, ad hvilken det kan naas, som man her tænker paa, en Vej, som vor nuværende Lovgivning allerede tilstøder, og som forekommer mig at være ulige bedre end den nærværende, nemlig den, at Mennesket opfører sig saaledes, at selve Kommunalbestyrelsen finder Anledning til at eftergive ham den Understøttelse, han har faaet, og derved vil han, uden at der forandres en Tøddel hverken i Grundlovens Ord eller idetmindste i dens Tanke, have opnaaet, hvad man her vil give ham, og man vil tillige have opnaaet dette, at disse Rettigheder ikke gives Alle og Enhver, men kun dem, der ere værdige til at faae denne Oppreisning. Jeg ser mig saaledes ikke istand til at tiltræde Lovforslaget, dels fordi jeg tror, at det strider mod Grundloven, — og det forekommer mig ikke, at der i det Forhold, der her foreligger, er tilstrækkelig Opfordring til at forandre Grundloven, — og dels fordi jeg anser det for at være i ikke ringe Grad farligt for hele Fattigvæsenet.

Madjen: Jeg kan ikke negte, at jeg nærer nogen Betænkelighed ved det foreliggende Lovforslag; thi det forekommer ogsaa mig, at man, som der nylig blev udtalt af den høitagtede Indenrigsminister, her er ved at gaa Kommunerne temmelig nær. Paa den anden Side vil jeg derimod sige, at den høitagtede Indenrigsminister, hvis han vil afhjælpe Manglen, bør give Kommunerne almindelig Valgret. Lad os da se, om ikke Sogneraadene og Byraadene ville blive saaledes sammenfattede, at de selv føle sig opfordrede til at eftergive dem, som af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne bleve kaldte de Værdige, den Understøttelse, de have nydt. Det er ikke saa let at gjøre et Lovforslag som dette mere anvendeligt paa de Værdige end paa de Uværdige, men jeg tror, som sagt, det vilde være heldigere at opnaa det samme ad en anden Vej, nemlig ved at give almindelig Valgret til Sogne- og Byraadene, og da forvente, at de vedkommende Kommunalbestyrelser, naar